

Innst. S. nr. 44

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument nr. 8:122 (2007–2008)

Innstilling fra finanskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein, Gjermund Hagesæter og Ketil Solvik-Olsen om gjennomgang av skattemessige avskrivningssatser

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen gjennomgå avskrivningsreglene i skatteloven med sikte på å lage enklere og mer konkurransedyktige regler i forhold til våre konkurrentland.

II

Stortinget ber Regjeringen vurdere likebehandling av oppkjøpt og egenutviklet forretningsverdi når det gjelder skattemessige saldoavskrivninger og legge dette frem i forbindelse med statsbudsjettet for 2009.

III

Stortinget ber Regjeringen presisere regelverket slik at produksjonsmessig utstyr avskrives i samme saldogruppe som maskiner, og ikke som bygg, og legge dette frem i forbindelse med statsbudsjettet for 2009.

IV

Stortinget ber Regjeringen gå igjennom regelverket for skattemessige avskrivninger av tekniske

installasjoner i bygg, med formål om å fremme regelendringer som stimulerer til fornuftige og energisparende investeringer, og legge dette frem for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2009."

Det vises til dokumentet for redegjørelse for forslaget.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Alf E. Jakobsen, Rolf Terje Klunghland, Torgeir Micaelsen, lederen Reidar Sandal, Eirin Kristin Sund og Marianne Aasen, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, Ulf Leirstein, Jørund Rytman og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Svein Flåtten, Michael Momyr og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Berge og Heikki Holmås, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, og fra Venstre, Lars Sponheim, viser til at representantforslaget er oversendt finansminister Kristin Halvorsen til uttalelse. Hennes svarbrev av 4. september 2008 følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til endringer foreslått i St.prp. nr. 1 (2008–2009). Flertallet legger vekt på stabile og forutsigbare rammebetingelser for næringslivet og peker på at avskrivningssatsene skal være klart og prinsipielt forankret og ikke åpne for hyppige endringer. Det er viktig at avskrivningssatsene gjenspeiler driftsmidlenes faktiske økonomiske verdifall. Flertallet viser

til brev av 4. september 2008 fra Finansdepartementet og vil på denne bakgrunn gå imot forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til begrunnelsen i representantforslaget anført av forslagsstillerne. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett ikke fremmer forslag til endringer på alle områdene som forslaget omfatter og som disse medlemmer mener er viktig å få vurdert, og vil derfor gjenoppta disse medlemmers forslag fremsatt i representantforslaget med den endring at vi ønsker at disse vurderingene gjøres i Revidert nasjonalbudsjett for 2009, samt at forslag IV ikke gjenopptas siden det på dette området er fremmet endringer i statsbudsjettet for 2009.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen gjennomgå avskrivningsreglene i skatteloven med sikte på å lage enklere og mer konkurransedyktige regler i forhold til våre konkurrentland.

II

Stortinget ber Regjeringen vurdere likebehandling av oppkjøpt og egenutviklet forretningsverdi når det gjelder skattemessige saldoavskrivninger og legge dette frem i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009.

III

Stortinget ber Regjeringen presisere regelverket slik at produksjonsmessig utstyr avskrives i samme saldogruppe som maskiner, og ikke som bygg, og legge dette frem i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009."

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det i Venstres alternative statsbudsjett for 2009, hhv. Budsjett-innst. S. nr. 1 (2008–2009), Budsjett-innst. S. I (2008–2009) og Innst. O. nr. 1 (2008–2009), fremmes forslag om å øke avskrivningssatsene for saldogruppe d) til 23 pst. og at fiskefartøy skilles ut av saldogruppe e) og får en egen sats på 20 pst., mot 14 pst. i dag.

Dette medlem mener videre at skattepolitikken er et viktig redskap for å snu adferdsmønster i en mer miljø- og helsemessig retning, og viser i den forbindelse til at Venstre foreslår et skatteskifte i denne retning på om lag 3 mrd. kroner i sitt alternative budsjett. Dette medlem mener at avskrivningsreglene også bør kunne benyttes mer aktivt i denne ret-

ning – spesielt i en tid der byggebransjen sliter, burde det være mulig å stimulere til for eksempel endringer i eksisterende bygg knyttet til universell utforming og miljøriktige løsninger.

Dette medlem har derfor fremmet forslag i Budsjett-innst. S. nr. 1 (2008–2009) om at Stortinget ber Regjeringen gjennomgå avskrivningsreglene med sikte på å fremme endringer som stimulerer til universell utforming av bygg og som fremmer investeringer med påvist miljøeffekt og/eller energieffektivisering.

Dette medlem mener at det i en slik sammenheng også kan være naturlig å gjennomgå andre sider av avskrivningsregelverket slik det er beskrevet i representantforslaget.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Dokument nr. 8:122 (2007–2008) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein, Gjermund Hagesæter og Ketil Solvik-Olsen om gjennomgang av avskrivningssatser – vedlegges protokollen."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen gjennomgå avskrivningsreglene i skatteloven med sikte på å lage enklere og mer konkurransedyktige regler i forhold til våre konkurrentland.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen vurdere likebehandling av oppkjøpt og egenutviklet forretningsverdi når det gjelder skattemessige saldoavskrivninger og legge dette frem i forbindelse med Revidert statsbudsjett for 2009.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen presisere regelverket slik at produksjonsmessig utstyr avskrives i samme saldogruppe som maskiner, og ikke som bygg, og legge dette frem i forbindelse med Revidert statsbudsjett for 2009.

Forslag fra Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 4

Dokument nr. 8:122 (2007–2008) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein, Gjermund Hagesæter og Ketil Solvik-Olsen om gjennomgang av avskrivningssatser – vedlegges protokollen.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til representantforslaget og til det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:122 (2007–2008) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein, Gjermund Hagesæter og Ketil Solvik-Olsen om gjenomgang av skattemessige avskrivningssatser – vedtas ikke.

Oslo, i finanskomiteen, den 18. november 2008

Reidar Sandal

leder

Marianne Aasen

ordførerr

Vedlegg

Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 4. september 2008

Dokument 8:122 Gjennomgang av skattemessige avskrivningssatser

Jeg viser til forslagene fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein, Gjermund Hagesæter og Ketil Solvik-Olsen om gjennomgang av ulike regler for skattemessig avskrivning. Nedenfor kommenterer jeg de ulike forslagene i den rekkefølgen de er presentert i dokumentforslaget.

I

I punkt I ber forslagsstillerne Regjeringen om å gjennomgå avskrivningsreglene i skatteloven med sikte på å lage enklere og mer konkurransedyktige regler i forhold til våre konkurrentland.

Det er aksept fra næringslivet og bred politisk oppslutning om at avskrivningssatsene skal gjenspeile driftmidlenes faktiske økonomiske verdifall. Samtidig fremsettes det ofte ønsker om å øke avskrivningssatsene begrunnet bl.a. i hensynet til næringslivets rammebetingelser. Dette er også utgangspunktet for forslaget til stortingsrepresentantene.

En sammenligning mellom land av avskrivningssatser alene gir ikke et riktig bilde av de skattemessige betingelsene for investeringer. En slik vurdering vil måtte ta hensyn til både formelle skattesatser og grunnlaget som kommer til beskatning. Nivået på ulike fradrag, herunder avskrivningssatsene, fradragsrett, verdifastsettelse, omgåelsesmuligheter mv. bestemmer dette beskatningsgrunnlaget. Videre vil andre og kanskje viktigere forhold enn forskjeller i beskatningen virke inn på næringsenes internasjonale konkurranseevne. Det gjelder bl.a. tilgangen på kvalifisert arbeidskraft, evne til innovasjon og markedenes funksjonsmåte. Det er derfor ikke relevant å se på avskrivningssatser som et mål på konkurranseevne mellom næringer i ulike land.

Avskrivningssatser som er høyere en faktisk økonomisk verdifall, kan føre til for høye investeringer i visse typer kapital. Det fører også til økte skattepliktige gevinster ved salg og kan bidra til innlåsing av kapital. Hvis ikke avskrivningssatsene er klart og prinsipielt forankret, kan det åpne for hyppige endringer i satsene og dermed skape mindre stabile og forutsigbare rammebetingelser for næringslivet. Jeg viser bl.a. til at skatteutvalget (NOU 2003:9) pekte på at et prinsipielt fundert skattesystem antagelig er en betingelse for å oppnå en viss stabilitet og forutsigbarhet i skattepolitikken.

Jeg vil også peke på at det internasjonalt er en trend i retning av lavere satser og bredere grunnlag

innenfor selskapsbeskatningen. Også de siste årene har land som Storbritannia (gjeldende fra 2008), Nederland (2007) og Tyskland (2008) vedtatt reformer der selskapsskatten har blitt redusert og grunnlagene utvidet. Innstramming i avskrivningsreglene og reduserte avskrivningssatser var en viktig del av reformen i både Tyskland og Nederland.

På bakgrunn av det ovennevnte kan jeg ikke se grunnlag for å vurdere å øke avskrivningssatsene.

II

I forslagets punkt II ber forslagsstillerne Regjeringen om å vurdere likebehandling av oppkjøpt og egenutviklet forretningsverdi når det gjelder skattemessige saldoavskrivninger og legge dette frem i forbindelse med statsbudsjettet for 2009.

Kostnader knyttet til *egenutviklet* forretningsverdi (goodwill) blir i hovedsak i fradragsført direkte.

Ervervet forretningsverdi skal aktiveres og kan avskrives med 20 prosent årlig. Forretningsverdien må være ervervet mot vederlag, eller ved arv eller gave, forutsatt at det er betalt arveavgift. Begrunnelsen for at egenutviklet forretningsverdi ikke er omfattet av disse reglene, er at kostnadene til selvutviklet forretningsverdi som nevnt allerede er fradragsført fortløpende.

I den grad kostnader bidrar til økt egenutviklet forretningsverdi kan det argumenteres med at dette er investeringer som bør aktiveres og avskrives. Det kunne gitt større likebehandling mellom egenutviklet og ervervet forretningsverdi. Siden det er vanskelig å forutse om og i hvilken grad kostnader resulterer i økt forretningsverdi, er direkte utgiftsføring av slike kostnader likevel den praktiske løsningen. Denne praksisen medfører imidlertid at egenutviklet forretningsverdi behandles lempeligere i skattesystemet enn ervervet forretningsverdi som avskrives.

Dersom forslagsstillerne ser for seg at egenutviklet forretningsverdi som ikke har grunnlag i kostnader skal aktiveres og avskrives, vil jeg sterkt fraråde dette. Å gi fradrag som ikke har grunnlag i kostnader, vil bryte med grunnleggende skatteprinsipper. Et slikt forslag vil dessuten måtte ha sin motvekt i at verdiene betraktes som opparbeidede gevinster som skal beskattes.

III

Forslagsstillerne anmoder om en presisering av regelverket slik at produksjonsmessig utstyr avskrives i samme saldogruppe som maskiner og ikke som

bygg, og at dette legges fram i forbindelse med statsbudsjettet for 2009.

Forslaget bygger på en forutsetning om at ligningsmyndighetenes klassifisering av enkelte driftsmiddel i produksjonsanlegg til saldogruppen for bygg og anlegg, bryter med en tolkningsuttalelse fra Finansdepartementet og mer enn 20 års retts- og ligningspraksis. Det forutsettes således at ligningsmyndighetenes praksis på dette punktet er i strid med gjeldende rett

Det aktuelle spørsmålet er dels når ulike komponenter kan avskrives samlet som en produksjonsinnretning, og dels om bestemte komponenter skal henføres til maskingruppen (saldogruppe d) eller bygg og anleggsgruppen (saldogruppe h). Disse spørsmålene står for retten i en sak som gjelder Hydro Aluminium. Selskapet hadde i selvangivelsen lagt til grunn at hele investeringen i den nye elektrolyselinjen SU4 med unntak av de rene bygningslignende konstruksjoner som vegger, gulv, og tak skulle anses som ett integrert driftsmiddel (en "aluminiumsmaskin"), som skulle avskrives i saldogruppe d (20 prosent). Selskapet la videre alternativt til grunn at hver av de omstridte installasjonene skulle vurderes som enkeltstående enheter, og dermed som maskiner (rensemaskin, råstofftilbringermaskin osv.) og avskrives i saldogruppe d.

Overligningsnemnda ved Sentralskattekontoret for storbedrifter var ikke enig i dette, og foretok omklassifisering av en rekke av komponentene til saldogruppe g (5 prosent) og h (4 prosent). Dette gjaldt renseanlegg, sjøvannspumpeanlegg, strøm-

skinner, mottaks- og likeretteranlegg, trykkluftanlegg og brannvarslings- og slukningsanlegg. For fullstendighetens skyld nevnes at produksjonsmaskiner ble henført til saldogruppe d, selv om disse er fast installert.

I en dom av 23. april 2008 opprettholdt Borgarting lagmannsrett overligningsnemndas vedtak i sin helhet. Selskapet har anket lagmannsrettsdommen til Høyesterett.

Dersom den rettsoppfatning som er lagt til grunn av Oslo tingrett og Borgarting lagmannsrett i Hydro-saken også stadfestes av Høyesterett vil lovendringene som nå stortingsrepresentantene ber om, ikke innebære en presisering av gjeldende rett, men en betydelig utvidelse der det sannsynligvis gis høyere avskrivning enn det faktiske økonomiske verdifallet tilsier.

En generell regel som legger avgjørende vekt på funksjonalitet, vil også gi en problematisk avgrensning av avskrivningsgrupper, og vil ha uoversiktlige konsekvenser.

IV

Forslagsstillerne anmoder Regjeringen om å gå igjennom regelverket for tekniske installasjoner i bygg, med formål om å fremme regelendringer som stimulerer til fornuftige og energisparende investeringer, og legge dette fram i forbindelse med statsbudsjettet for 2009.

Jeg vil ikke nå gi noe signal om hva Regjeringen vil foreslå i statsbudsjettet for 2009.

